

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Fkf.262/2013/38. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2014. év március hó 27. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

Az életveszélyt okozó testi sértés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt **fk. I. r. vádlott és társa** ellen indult büntetőügyben a **Balassagyarmati Törvényszék** 2013. év április hó 30. napján kelt **12.Fk.228/2012/60.** számú ítéletét a vádlottakkal szemben **megváltoztatja.**

A vádlottak

az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekményét a 2012. évi C. tv. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés bűntette kísérletének,
az emberi szabadság elleni bűncselekményét a 2012. évi C. tv. 194. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés b) és d) pontjai szerint minősülő társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése bűntettének,
a vagyon elleni erőszakos bűncselekményét a 2012. évi C. tv. 366. § (1) bekezdés c) pont I. fordulatába ütköző, és aszerint minősülő társtettesként elkövetett kifosztás bűntettének és
a vagyon elleni bűncselekményét a 2012. évi C. tv. 380. § (1) bekezdésébe ütköző, és aszerint minősülő társtettesként elkövetett jármű önkényes elvétele bűntettének **minősíti.**

A főbüntetésüket egyaránt **2 (két) év 6 (hat) hónap fk. börtönbüntetésre enyhíti.**

A vádlottak a szabadságvesztés **kétharmad** részének letöltése után bocsáthatóak feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlottal szemben **helybenhagyja.**

Fk. I. r. vádlottal szemben a kiszabott szabadságvesztésébe az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől 2013. június 6. napjáig előzetes letartóztatásban, majd 2013. július 8. napjától 2013. szeptember 28. napjáig házi őrizetben töltött időt is beszámítani rendeli.

A házi őrizet beszámításánál 4 (négy) napi házi őrizetnek egy napi szabadságvesztés felel meg.

Fk. II. r. vádlottal szemben a kiszabott szabadságvesztésébe az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől 2013. június 6. napjáig, majd 2013. október 10. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítani rendeli.

Fk. II. r. vádlott születési napja helyesen: 12.

A másodfokú eljárásban az I. r. vádlottat érintően felmerült 11.040 (tizenegyezer-negyven) ft, valamint a II. r. vádlottat illetően felmerült 13.320 (tizenháromezer-háromszázhusz) ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú bíróság ítéletében

fk. I. r. vádlottat társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (6) bekezdés I. fordulata], **személyi szabadság megsértésének** büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) és (3) bekezdés I. fordulat a.) és f.) pont], **társtettesként elkövetett kifosztás büntette** [1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés c.) pont] és **társtettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntette** [1978. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 4 év fk. börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte;

fk. II. r. vádlottat társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (6) bekezdés I. fordulata], **bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette** [1978. évi IV. törvény 175. § (1) és (3) bekezdés I. fordulat a.) és f.) pont], **társtettesként elkövetett kifosztás büntette** [1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés c.) pont] és **társtettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntette** [1978. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 3 év 9 hónap fk. börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte;

Rendelkezett továbbá az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen

- az ügyész fk. I. r. és fk. II. r. vádlottak terhére, a büntetés súlyosítása érdekében;
- fk. I. r. vádlott és védője, valamint fk. II. r. vádlottak és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A **Nógrád Megyei Főügyészség** a súlyosításra irányuló fellebbezés **B.768/2012/37-I. szám** alatt benyújtott írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által helyesen feltárt és számba vett büntetéskiszabási körülményekre, ezen belül is a nagyszámú és nyomatékú súlyosító körülményekre tekintettel a kiszabott szabadságvesztés tartama nem alkalmas az 1978. évi IV. törvény 108. § (1) bekezdésében foglalt büntetési célok elérésére.

A fiatalok vádlottak - életkoruk ellenére - a jelen eljárás tárgyát képező, részben kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények elkövetése előtt már több alkalommal kerültek összeütközésbe a törvénnyel. Fk. I. r. vádlottat a korábban kiszabott büntetések, míg fk. II. r. vádlottat a bűncselekmény elkövetése előtt alig több mint

egy hónappal elrendelt javítóintézeti nevelés sem tartotta vissza újabb bűncselekmények elkövetésétől.

A környezettanulmányok adatai alapján megállapítható, hogy a vádlottak iskolai kötelezettségeiket nem teljesítették, ezért őket gyermekvédelmi gondoskodás keretében kiemelték a családjukból.

Magatartásukon ezt követően sem változtattak, hiszen az eljárás tárgyát képező bűncselekményeket is éppen ideiglenes hatályú elhelyezésük alatt követték el.

Fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a vádlottakkal szemben sem a korábbi joghátrányok, sem a gyermekvédelmi gondoskodás keretében alkalmazott intézkedések nem érték el céljukat.

Az enyhítő körülmények körében a megbánás, az I. r. vádlott részéről a megtérítési szándék, a kár részbeni megtérülése, valamint egy cselekmény kísérleti szakban maradása csak kisebb nyomatékkal vehető figyelembe.

Ellenben a feltárt súlyosító körülmények - így a többszörös halmazat, a büntetett előélet, a társas elkövetés, a cselekmény megvalósításának módja, az önhibából eredő ittas állapot - együttesen, a korábbi szankciók és a gyermekvédelmi gondoskodás hatástalanságára figyelemmel jelentős nyomatékúak.

A büntetési célok elérése érdekében indítványozta a vádlottakkal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.1179/2012/11. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn, a vádlottak és védők fellebbezését alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve - mindkét vádlott ténybeli beismerése mellett - állapította meg a tényállást, mely mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól és irányadó a másodfokú eljárás során is.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is teljesítette, ennek keretében mérlegelési és bizonyítékértékelési tevékenységéről is számot adott.

Okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, a cselekmények minősítése is törvényes.

A büntetés nemének és mértékének meghatározásakor a törvényszék körültekintően vette számba az irányadó körülményeket, helyesen ismerte fel, hogy az 1978. évi IV. törvény 37. §-ában írt büntetési célok csak végrehajtandó szabadságvesztéssel érhetők el. A büntetés tartama azonban eltúlzottan enyhe, mert nincs arányban az együttálló négy büntetett halmazati tárgyi súlyával, valamint a két vádlott egyenkénti társadalomra veszélyességének fokával, figyelemmel arra a körülményre is, hogy a velük szemben alkalmazott korábbi szankciók hatástalanok voltak, nem tartották vissza őket további bűncselekmények elkövetésétől, egyéni nevelő hatásuk elenyészett.

A közügyektől eltiltás tartama is igazolhatatlanul alacsony, nem tetтарыныс, еккэнт алкаматылан а бэнтетэсэ цэлок марадэкталан елэрэсére.

Mindezekre tekintettel indokolt a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítása, emiatt az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezések minden alapot nélkülöznek.

A sértett egyik vádlottal szemben sem terjesztett elő polgári jogi igényt és a kifosztás büntetéből okozott kárból 154.000.- forint nem térült meg, ezért a törvény kötelező rendelkezése folytán mindkét vádlottal szemben 77.000.-77.000.- forint vagyonekobjást kell elrendelni az 1978. évi IV. törvény 77/B. § (1) bekezdés a.) pontja és az 1978. évi IV. törvény 77/C. § (1) bekezdés a.) pontja alapján.

Mindezek alapján indítványozta az ítélet megváltoztatását, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdés alapján annak helybenhagyását.

A nyilvános ülésen az ügyész az írásbeli átiratában foglaltakat annyiban módosította, hogy indítványozta az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabály alkalmazását, egyebekben az átiratával egyező indítványt tett.

Az I. r. vádlott védője az enyhítésre irányuló fellebbezést fenntartotta, álláspontja szerint az első ízben kiszabott, középértéket meghaladó tartamú, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés eltúlzott. Az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban - bár a vádlottat kisebb cselekmények miatt már korábban többször is ítélték - nem indokolta meg kellően, hogy a középértéket meghaladó tartamú büntetés kiszabására miért került sor. Figyelmen kívül hagyta továbbá, hogy a fiatalok számára speciális rendelkezések az irányadók, ezért indítványozta, hogy az ítélet a kiszabott fő- és mellékbüntetés enyhítse. Amennyiben ennek a kérelemnek nem ad helyt, akkor az ügyész - súlyosítás iránti - fellebbezésének elutasítására és az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A II. r. vádlott védője az enyhítésre irányulóan bejelentett fellebbezést azzal indokolta, hogy a két vádlott magatartása eltér egymástól, míg fk. I. r. vádlott aktív szerepet játszott, addig fk. II. r. vádlott csak követte az események folyását. Az elsőfokú ítélet megfelelően felsorolja az enyhítő körülményeket. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a távoli kísérletet, valamint a II. r. vádlott passzív szerepét nagyobb nyomatékkal vegye figyelembe. A belső arányosság követelményét is megsértette az elsőfokú bíróság a két vádlottal szemben kiszabott büntetés mértékének meghatározásakor. Mindezekre tekintettel indítványozta a II. r. vádlott büntetésének enyhítését.

Fk. I. r. és fk. II. r. vádlottak az ügy érdemében tett felszólalásukban elismerték a terükre rótt bűncselekmények elkövetését és megbánásuknak adtak hangot. A kiszabott büntetést eltúlzottnak tartották, annak enyhítését kérték.

Az I. r. vádlott hivatkozott továbbá arra, hogy az okozott kárból 80.000.- forintot megtérítettek a sértett részére.

A bejelentett fellebbezések enyhítésre irányulóan eredményre vezettek.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok szerint, azokat betartva, kellő alapossággal és körültekintéssel folytatta le.

A Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek eleget tett, a tényállás hiánytalan felderítése érdekében a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, a Be. 118. § (2) bekezdés szerint eljárva a vádlottak beismerő vallomása mellett az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen egyéb bizonyítékokat is beszerezte.

Kihallgatta tanúként a sértettet (), a presszóból a sértettel és a vádlottakkal együtt távozó xy és zz-t, valamint a sértettre az út mellett rátaláló qq-t.

A nyomozás során a sértett állapotának vizsgálatára bevont dr. igazságügyi orvosszakértőt és fk. II. r. vádlott elmeállapotáról szakvéleményt készítő szakértőket is megidézte és a tárgyaláson meghallgatta őket.

Ismertette a szakértői véleményeket, az egyéb okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése körében releváns adatokat tartalmaztak, a vádlottak elé tárta a fényképfelvételeket és a presszóban készült kamerafelvételeket, ezzel eleget tett azon követelménynek is, mely szerint a bíróság csak olyan bizonyítékot használhat fel és értékelhet, amelyet a tárgyalás anyagává tett.

Az érdemi felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pont II. fordulata alapján részben megalapozatlan, mert a vádra történő utalás és a tényállás hiányos.

A megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma alapján történt kiegészítéssel orvosolta.

Az ítélet **vádra történő utalás** körében tett megállapítását annyiban egészíti ki, hogy a Nógrád Megyei Főügyészség az ittas járművezetés vétségét nem tette vád tárgyává (elsőfokú iratok 46. számú jegyzőkönyv 6. oldal).

A **tényállást** az ítélet 7. oldal utolsó bekezdésében kiegészíti azzal, hogy a 22. számú főút 27. számú kilométerszelvényénél az út és a vízelvezető árok széle közötti kb. 2 méteres részen a föld hóval borított, az úttest és a talaj többi része hótól mentes, száraz volt. A vádlottak a sértettet az útpadkának a hóval borított részére, feltűnő helyre fektették le (helyszíni szemle jegyzőkönyv 229-233. oldal).

A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A Be. 78. § (3) bekezdés értelmében a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat a törvényi rendelkezésnek megfelelően mérlegelte, erről az ítéletében számot adott, kifejtve, hogy mely bizonyítékoknak adott hitelt és ezt a döntését mire alapozta. Indokolása a perrendi szabályoknak megfelelő, értékelő tevékenysége a hétköznapi gondolkodással ellentétes megállapítást nélkülöző. Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást egyébként sem az ügyészség, sem a védelem részéről nem érte támadás.

A bizonyítékoktól a tényálláshoz vezető következtetések során az elsőfokú bíróság logikai hibát nem vétett. A tényállásban leírt tények megfelelnek a hitelesnek elfogadott bizonyítékoknak, annak pontosítását az indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a helyszíni szemle jegyzőkönyv releváns megállapításait - mely annak a helynek a pontos leírását tartalmazza, ahol a sértettet az autóból kirakták és magára hagyták - nem rögzítette.

Az ítélet a Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont szerint tartalmazza a bizonyítékok számbavételét, az elsőfokú bíróság a cselekmény menetét időbeli sorrendben elemezve, részletesen és iratszerűen ismertette a vádlottaknak az eljárás különböző szakaszaiban tett nyilatkozatait, valamint a tanúk vallomásait és az okirati bizonyítékokat.

A bizonyítékok értékelése során a cselekmény előzményeit a sértett vallomására és a presszóban készült kamerafelvételekre alapítottnan rögzítette.

Fk. I. r. vádlott bírósági szakban tett részbeni tagadó vallomásával szemben a II. r. vádlott e körben következetes vallomása alapján kétséget kizáró módon bizonyított volt, hogy már a presszóban észlelték a sértett ékszereit és közös elhatározásra jutottak, hogy egy alkalmas pillanatban azt megszerzik, illetve gépkocsijával Rádra utaznak.

Az eljárás során azt nem sikerült tisztázni, hogy zz, aki a sértett autóját a benzinkútig vezette, milyen okból hagyta magára sértettet és miért ült át xy gépkocsijába, de ennek a vádlottak későbbi magatartása szempontjából jelentősége nem is volt, mivel nem merült fel adat, hogy a fiatalokú elkövetőknek a presszóban tartózkodó személyek közül bárki is a társa lett volna, ilyet maga a vádirat sem tartalmaz.

A benzinkútról az I-II. r. vádlottak közös elhatározással indultak el a sértett gépkocsijával, ennek kettős célja volt, egyrészt hogy útközben egy erre alkalmas helyen az értékeit elvegyék, másrészt hogy az autóval Rádig eljussanak. Azt mindketten egyezően vallották, hogy amikor sértett felébredt, mondta nekik, hogy haza akar menni, próbálta is megállítani az autót, azonban minden ezirányú kísérlete eredménytelen maradt, illetve abban sem volt ellentét a nyilatkozataikban, hogy a magatehetetlen sértettet közösen emelték ki az autóból, fektették az útpadka hóval borított részére és vették el az értékeit, majd az autóval elhajtottak.

A törvényszék a vádlottak ténybeli beismerő vallomását elfogadta, az eseménysort részleteiben is ez alapján állapította meg, ahhoz kétség nem fér, hiszen összhangban állt a tanúk vallomásával, azt alátámasztották a helyszíni szemle

jegyzőkönyv adatai és az orvos-szakértői vélemény is, így a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján pontosan rekonstruálható volt az eseménykör.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést fk. I. r. és fk. II. r. vádlottak bűnösségére.

A bűncselekmények minősítése - az emberi szabadság elleni bűncselekmény elkövetői alakzatának kivételével - megfelel meg az anyagi jogszabálynak.

Az elsőfokú bírósági ítélet 26-29. oldalán valamennyi bűncselekmény esetében részletes jogi indokolást tartalmaz, az abban kifejtettekkel - az alábbi kivétellel - a másodfokú bíróság is egyetértett.

A 28. oldal második bekezdés szerint a személyi szabadság megsértése büntetett fk. I. r. vádlott tettesként követte el, mert a gépkocsi vezetőjeként ő volt abban a helyzetben, hogy a sértettet a személyi szabadságától megfosztja oly módon, hogy kérése ellenére nem vitte haza, hanem éppen ellenkező irányba haladt; míg fk. II. r. vádlott bűnsegédi magatartást tanúsított, amikor erkölcsileg támogatta őt, tovább menetelre biztatta és egyetértett vele.

A társtetteség egyik feltétele, hogy a szándékos bűncselekményt közös egyetértéssel, teljes akarategységben valósítsák meg, az elkövetők tudata átfogja, hogy milyen bűncselekményt követnek el. Jelen ügyben az alanyi oldal megállapítható, hiszen mindkét vádlott tisztában volt azzal, hogy a sértettet akarata ellenére nem engedik kiszállni az autóból és nem a lakására viszik, ezzel szabad helyváltoztatási jogában korlátozzák. Ebben a vádlottak meg is egyeztek, már a presszóban közös elhatározásra jutottak abban, hogy a sértett értékeit elveszik, ezt csak úgy tudták megvalósítani, hogy őt akarata ellenére elvitték az autójával.

A társtetteség másik feltétele, a törvényi tényállásba illő magatartás közös elkövetése (tárgyi oldal). Önmagában az a tény, hogy a gépkocsit az I. r. vádlott vezette, nem zárja ki, hogy a társa is tettesi magatartást valósítson meg, hiszen a sértettet eközben felügyelte és gondoskodott arról, hogy az autóból ne tudjon kiszállni. A vádlottak tevékenysége kiegészítette egymást és együttesen volt alkalmas a következmény - a sértett személyi szabadságától megfosztásának - előidézésére, ezért mindketten tényállásszerű magatartást fejtettek ki, amikor sértettet a gépkocsijával akarata ellenére elvitték.

Fentieket figyelembe véve az ítélőtábla azt állapította meg, hogy a vádlottak az emberi szabadság elleni bűncselekményt is társtettesként valósították meg.

E megállapításokat követően az új Büntető törvénykönyv, a 2012. évi C. törvény 2013. július 01. napján - a cselekmény elkövetése, illetve nem jogerős elbírálása és az ügy másodfokon történő jogerős befejezése között - történt hatálybalépésére tekintettel a másodfokú bíróság vizsgálta, hogy a vádlottakra nézve az elkövetéskor

vagy az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályok alkalmazása eredményez kedvezőbb elbírálást.

A cselekmény elkövetésének időpontjában hatályban lévő 1978. évi IV. törvény, illetve az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. törvény 2. § szerint a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha azonban a cselekmény az elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni. A másodfokú eljárás idején hatályos 2012. évi C. törvény rendelkezéseit mind a cselekmény minősítése, mind a büntetés kiszabása körében vizsgálni kell.

Az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (6) bekezdés I. fordulata szerinti testi sértés büntette, az 1978. évi IV. törvény 175. § (1) és (3) bekezdés I. fordulat a.) és f.) pontjai szerinti személyi szabadság megsértése büntette és az 1978. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdés szerinti jármű önkényes elvétele büntette büntetési tétele megegyezik a 2012. évi C. törvény különös részében e bűncselekmények esetében meghatározott tételkerettel [164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulat, 194. § (1) és (2) bekezdés b.) és d.) pont, 380. § (1) bekezdés]. A kifosztás büntette [1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés c.) pont, 2012. évi C. tv. 366. § (1) bekezdés c) pont I. fordulat] esetében a büntetési tételkeret alsó határa változott.

A büntetés kiszabásának elvei nem változtak: az 1978. évi IV. törvény 83. § (2) bekezdés és a 2012. évi C. törvény 80. § (2) bekezdés is akként rendelkezik, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó.

A fiatalkorúak esetében az 1978. évi IV. törvény 110. § (1) és (4) bekezdésben és a 120. § (1) bekezdésben meghatározott bünteteskiszabási szabályok egyezők [2012. évi C. törvény 109. § (1) és (3) bekezdés c.) pont és 123. § (1) bekezdés c.) pont].

A jogalkotó mindkét törvényben fk. börtön fokozatot ír elő büntett miatt kétévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztésnél [1978. évi IV. törvény 110. § (2) bekezdés a.) pont, 2012. évi C. törvény 110. § (1) bekezdés a.) pont].

Az 1978. évi IV. törvény a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét akként szabályozza, hogy az automatikusan a szabadságvesztés végrehajtási fokozatához igazodik [1978. évi IV. törvény 112. § (1) bekezdés], annak lehetősége fk. börtön esetében a büntetés legalább háromnegyed részének letöltését követően nyílik meg. A 2012. évi C. törvény 38. § (1) bekezdése szerint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a bíróság állapítja meg az ügydöntő határozatában és a (2) bekezdés értelmében, ha ez nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap, ezért az új törvény kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz.

A Kúria Büntető Kollégiumának 4/2013. (X. 14.) számú véleménye szerint is határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás

lehetőségének legkorábbi, a törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására.

Fenti szabályozást összevetve a másodfokú bíróság álláspontja szerint fk. I. r. és fk. II. r. vádlottak esetében az elbíráláskor hatályos jogszabály alkalmazása kedvezőbb elbírálást eredményez a szabadságvesztés büntetésből engedélyezett feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása miatt, erre figyelemmel az ítéletábra mindkét vádlottal szemben a 2012. évi C. törvény szabályait alkalmazta.

Ennek megfelelően a vádlottak

- az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekményét a 2012. évi C. törvény 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntette 10. § (1) bekezdés szerinti kísérletének,
- az emberi szabadság elleni bűncselekményét a 2012. évi C. törvény 194. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b.) és d.) pontjai szerint minősülő személyi szabadság megsértése büntettének,
- a vagyon elleni erőszakos bűncselekményét a 2012. évi C. törvény 366. § (1) bekezdés c.) pont I. fordulatába ütköző és aszerint minősülő kifosztás büntettének és
- a vagyon elleni bűncselekményét a 2012. évi C. törvény 380. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő jármű önkényes elvétele büntettének minősítette.

Valamennyi cselekményt a 2012. évi C. törvény 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként követtek el.

A 2012. évi C. törvény 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között kell kiszabni. A fiatalkorúak esetében a 2012. évi C. törvény 106. § (1) és (3) bekezdés értelmében a büntetés vagy alkalmazott intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjön és a társadalom hasznos tagjává váljon, erre tekintettel az intézkedés vagy büntetés megválasztásakor a fiatalkorú nevelését és védelmét kell szem előtt tartani. Szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazni vagy büntetést kiszabni csak akkor lehet, ha az intézkedés vagy a büntetés célja más módon nem érhető el.

A fiatalkorúakkal szemben a joghátrány megválasztásánál a fokozatosság elvét kiemelt figyelemmel kell alkalmazni, az intézkedések általában megelőzik a büntetéseket, a fiatalkorú nevelése és fejlődése eléréséhez legcélravezetőbb joghátrányt kell megválasztani, először az enyhébb, majd súlyosabb intézkedés alkalmazása kerül előtérbe, végül büntetés kiszabására kerül sor. Ezen túl másik fontos alapelv, hogy szabadságelvonással járó intézkedést vagy büntetést megelőzően először lehetőleg olyat kell választani, amely nem jár szabadságelvonással.

A fiatalokú vádlottak korábban már többször álltak a bíróság előtt. Fk. I. r. vádlottal szemben a bíróság próbára bocsátást alkalmazott, majd közérdekű munkát és végrehajtásban felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki, míg fk. II. r. vádlottat próbára bocsátotta, illetve javítóintézeti nevelését rendelte el.

A környezettanulmányok alapján a vádlottak személyi körülményei körében megállapított tényekből kiderül az is, hogy iskolai tanulmányaik elhanyagolása és magatartási problémák miatt a családjukból mindkettőjüket kiemelték, és gyermekotthonban helyezték el, azonban ez sem hozta meg a kívánt hatást, mert onnan megszöktek, és újabb bűncselekményeket követtek el.

Az ügyészség a súlyosításra irányuló fellebbezésében helyesen hivatkozott ezekre a tényekre. Sem a korábbi joghátrányok, sem a gyermekvédelmi intézkedések nem érték el céljukat, azonban e körülmények önmagukban még nem a büntetés tartamának súlyosítását indokolják, hanem azt támasztják alá, hogy a fokozatosság elvét szem előtt tartva jelen ügyben csak végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására kerülhet sor.

A büntetésnek igazodnia kell a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket nagyrészt helyesen ismerte fel.

Az ítéletábla a minősítés megváltoztatására tekintettel mellőzi fk. II. r. vádlott esetében a bűnsegédi magatartást, valamint mindkét vádlott esetében az előre kitervelt elkövetési mód súlyosítóként történő értékelését.

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azonban enyhítő körülményként a sértett felróható közrehatását és az alkalomszerű elkövetést (Bkv. 56. számú kollégiumi vélemény III/4. és III/7. pont), márpedig mindkettőnek igen nagy nyomatéka van. Az irányadó tényállás szerint a vádlottak a cselekményt nem tervelték ki előre, hiszen szórakozni mentek a presszóba, majd az ott tartózkodásuk alatt figyeltek fel az ittas állapotban lévő, bundát és feltűnően sok ékszert viselő sértetre és ekkor határozták el, hogy az ékszereit elveszik, a gépkocsijával pedig ...ra utaznak.

A vádlottak által megvalósított bűncselekmények közül a legnagyobb tárgyi súlyú, életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérleti szakban megrekedt. A kísérlet nyomatéka annál nagyobb, minél távolabb van a cselekmény a befejezettségtől, illetve a cselekmény következményei a befejezettséghez megkívánt eredménytől. Jelen esetben a távoli kísérlet a cselekmény tárgyi súlyát jelentősen csökkent, hiszen a sértett legfeljebb negyed órát tölthetett magára hagyva az árokparton, a szakértői vélemény szerint 1-2 óra alatt vagy még ennél rövidebb idő elteltével jöhet létre kihülés, azonban a sértetten a fülbevaló elvétele miatti fülcimpasérülésen kívül

más sérülés nem volt, tehát az életveszélyes sérülés mint eredmény bekövetkezése igen távoli.

A büntetés kiszabása körében el nem mellőzhető jelentőséggel bír az egyes elkövetők bűncselekményben betöltött konkrét szerepe. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak egybehangolt magatartással, teljesen együttműködve, egyetértésben valósították meg a bűncselekményt, szerepük azonos megítélés alá esik, ezért a belső arányosság követelménye is azonos tartamú büntetés kiszabásával érhető el.

A fenti körülményekre tekintettel az ítélőtábla lehetőséget látott az elsőfokú bíróság által a középértéket elérő, illetve meghaladó kiszabott büntetés lényeges enyhítésére, így a szabadságvesztés tartamát - a közügyektől eltiltás mértékének érintetlenül hagyása mellett - mindkét vádlott esetében 2 év 6 hónapra mérsékelte.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértékéből kiindulva nem tekinthető a büntetés jelentéktelen megváltoztatásának [Be. 371. § (2) bekezdés és Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény].

A kiszabott szabadságvesztés mindkét vádlott esetében a 2012. évi C. törvény 6. § (1) bekezdés és 81. § (1) bekezdés alapján halmazati büntetés.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a 2012. évi C. törvény 110. § (1) bekezdés a.) pont alapján fk. börtön.

Az ítélőtábla a 2012. évi C. törvény 38. § (1) és (2) bekezdés a.) pontja alapján rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

A közügyektől eltiltás kiszabására vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény 61. § (1) bekezdésén, 62. § (1) bekezdésén és 115. §-án alapul.

A másodfokú bíróság az ügyész vagyonekobjás elrendelésére irányuló indítványát nem találta alaposnak. A 2012. évi C. törvény 74. § (1) bekezdés a.) pontja értelmében vagyonekobjást kell elrendelni a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett. A vagyonekobjás célja a bűncselekményből eredő vagyon elvonása, arra a vagyontárgyra - illetve ha az már nem lelhető fel, olyan összegre - kell elrendelni, amelyhez az elkövető közvetlenül a bűncselekmény útján jutott.

A Bkv. 69. számú kollégiumi vélemény II/1/f.) pontja értelmében, ha az elkövető a bűncselekménnyel okozott kárt a sértettnek részben megtérítette, ennek a vagyonekobjás összegét csökkentő hatása van.

Tekintettel arra, hogy fk. I. r. vádlott másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozata szerint az okozott kár egy részét a sértettnek megtérítette, azonban ennek pontos összege nem igazolt, így a vagyonszerzés mértéke pontosan nem állapítható meg,

ez pedig az intézkedés másodfokú eljárásban történő alkalmazását kizárja. Lehetőség van azonban e tekintetben a Be. 570. § (1) bekezdés a.) pontja szerinti különleges eljárás lefolytatására.

Fenti indokokra figyelemmel az ítélőtábla - a Be. 361. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét fk. I. r. és fk. II. r. vádlottakkal szemben megváltoztatta. Egyéb, a törvénynek megfelelő rendelkezéseit pedig a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

fk. I. r. és fk. II. r. vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a 2012. évi C. törvény 92. § (1), (2) és (3) bekezdés a.) pontján alapul.

Az ítélőtábla a határozat rendelkező részében a Be. 258. § (2) bekezdés b.) pontban meghatározott - a Be. 117. § (1) bekezdésben felsorolt - személyi adatok közül fk. II. r. vádlott születési időpontját az iratok alapján helyesbítette.

Tekintettel arra, hogy a büntetés enyhítésére irányuló vádlotti és védői fellebbezések eredményre vezettek, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdés alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2014. év március hó 27. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.	Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.	Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Balassagyarmati Törvényszék 2013. április 30. napján kelt 12.Fk.228/2012/60. számú ítélete fk. I. r. és fk. II. r. vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 3.Fkf.262/2013/38. számú ítéletében foglalt változtatásokkal **2014. év március hó 27. napján jogerős és végrehajtható.**

Budapest, 2014. év március hó 27. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

*Kiadmány hitelűl:
tiszttviselő*